

7. Гъстота на земедълското население и производство на зърнени храни на глава отъ населението: $r = -0.70$.

8. Процентъ на земята, заета съ зърнени храни отъ общата засъста и засадена площ и производство на зърнени храни на глава отъ населението: $r = +0.34$.

9. Голъмина на стопанството и процентъ на индустриалните растения отъ общата засъста и засадена площ: $r = -0.64$.

10. Гъстота на земедълското население и процентъ на индустриалните растения отъ общата засъста и засадена площ: $r = +0.36$.

11. Гъстота на земедълското население и процентъ на зърнените храни отъ общата засъста и засадена площ: $r = -0.12$.

Въпръки малкия брой на наблюденията ($n=84$) и, следователно, голъмия размърък на въроятната гръшка на r , повечето отъ горните корелационни коефициенти иматъ реално значение. Това изпъква съвсемъ ясно отъ диаграмитѣ, изразявачи тѣзи корелации.

Значението на горните коефициенти може да бъде изяснено безъ помощта на математиката по следния начинъ:

1. Гъстотата на земедълското население и броятъ на работния добитъкъ на 100 хектара обработвана площ се увеличаватъ или намаляватъ едновременно. Диаграма № 1, въ която всѣка отдѣлна околия е означена съ точка, а съответната регресия — съ черта, показва, че зависимостта е доста тѣсна и почти праволинейна. По-скоро би могло да се очаква противното — че увеличението въ броя на работниците не предполага пропорционално увеличение въ броя на работния добитъкъ, понеже отъ техническа гледна точка не е необходимо количеството на работния добитъкъ на единица площ да се увеличава съ нарастването на броя на работниците на единица площ.

2. Гъстотата на земедълското население и стойността на земедълското производство на глава отъ населението се движатъ въ обратна посока: доходътъ на глава е най-високъ, когато гъстотата на населението е най-малка, и обратно. Въ този случай корелационниятъ коефициентъ подчертава икономическия законъ за намаляващия се добивъ. Горните съотношения сѫ посочени въ диаграма № 2.

3. Гъстотата на населението на 100 х. обработвана площ се увеличава съ намалението на срѣдната голъмина на стопанството. Диаграма № 3 показва, че това съотношение не е отъ праволинеенъ характеръ, но все пакъ е доста добре изразено.

4. Отношението между броя на работния добитъкъ и срѣдната голъмина на стопанството на 100 х. обработвана площ е съвършенно сѫщото, както въ предходния случай (диаграма № 4).

5. Ако стойността на реколтата на глава отъ населението съ увеличението на гъстотата на активното земедълско население пада (2) и ако броятъ на работния добитъкъ на 100 хектара обработвана площ нараства съ увеличението въ гъстотата на земедълското население (3), следва, че стойността на реколтата на глава отъ земедълското население трѣба да се понижи съ увеличението въ броя на работния добитъкъ на 100 х. обработвана площ. Това съотношение е изразено чрезъ корелационния коефициентъ № 5 и, разгледано успоредно съ точка 4, потвърждава заключението, че значителенъ брой работенъ добитъкъ въ стопанствата е излишенъ (диаграма № 5).

6. Стойността на реколтата на глава отъ земедълското население нараства съ увеличението въ срѣдната голъмина на стопанството. Въ връзка съ съотношението въ точка 3, горната корелация представлява друга формулировка на закона за намаляващия се добивъ, приложенъ къмъ България (диаграма № 6).

7. Производството на зърнени храни на глава отъ населението намалява съ увеличението въ гъстотата на земедълското население. Диаграма № 7 показва, че тази корелация нѣма праволинеенъ характеръ (диаграма № 7).

8. Производството на зърнени храни на глава отъ населението нараства съ увеличението въ процентното отношение на земята, заета съ зърнени храни, къмъ общата засъста и засадена площ, но това произлиза отъ обстоятелството, че процентътъ на зърнените храни е по-високъ при голъмите стопанства. Корелационенъ коефициентъ на процента на площта, заета съ зърнени храни, и срѣдната голъмина на стопанствата е $r = +0.28$. Горните два корелационни коефициенти сѫ доста низки и нѣматъ реално значение.

9. Процентното отношение на площта, заета съ индустриални растения, къмъ общата засъста и засадена площ нараства съ увеличението въ гъстотата на земедълското население и, обратно.

10. Процентното отношение на площта, заета съ зърнени храни, къмъ общата засъста и засадена площ намалява съ увеличението на гъстотата на населението, но зависимостта е слабо изразена.

Едва ли би могло да се твърди, че горните корелации представляватъ абсолютни доказателства на нѣкои структурни особености въ земедѣлието въ България. Не трѣба да се забравя, че чисто географски фактори се преплитатъ съ структурните фактори. Малките стопанства въ Родопската областъ поддържатъ сравнително голъмъ брой работенъ добитъкъ. Главното предназначение на добитъка въ тази областъ, обаче, е превоза на дървенъ материалъ. Съ наличността на горската индустрия се обяснява обстоятелството, че тѣзи малки стопанства въ Родопите издържатъ сравнително голъмъ брой хора. Сѫщевременно, това